

AĞIZ KOKULARI

Dr. Şükrü YENİCE

Dahiliye Uzmanı ve Hematoloji Uzmanı

Kurtuluş Mah. Atatürk Bulvarı (Yeni Devlet Hastanesi Yolu Üzeri),

No: 61, Kat: 1 / NAZİLLİ, Tel: 0 256 312 94 19, 0 505 218 60 57

E-posta: syenice@superonline.com

Nefes kokusu solunan havanın kötü kokmasıdır. Koku ağızdan hissedildiği için aslında ağız kokusu olarak bahsedilir. Hoş olmayan, rahatsız edici, ürkütücü hatta bazen iğrençtir. Ağız içi kurudur, dil paslıdır ve üstü beyazımsı bir hal almıştır. Nefes kokusunun en çok görülen sebebi kötü ağız bakımı yüzünden mikropların üremesi ve bu üreyen mikropların **kükürt** oluşturmasıdır. Bir başka önemli ağız kokusu **çürük elma** kokusudur. Bu koku aslında **aseton** kokusudur. Aseton kokusu şeker hastalarında görülen ve ketoasidoz denen bir komplikasyonun ürünüdür. Bu hastalarda insulin hormonu yetersizliği veya yokluğu nedeni ile enerji kaynağı (yakıt) olarak şeker kullanılamaz, şekerin yerine yağlar kullanılır. Yağların kullanılıp parçalanması ise atık olarak keton adı verilen maddelerin üretilmesine sebep olur. Keton cisimleri ise ağızda aseton kokusuna yol açar. Nefes **amonyak** gibi kokuyorsa bu kişide böbrek yetmezliği olduğu düşünülür. Böbrek yetmezliğinde böbreğe zararlı olan üre idrarla atılamayınca kokusu nefese yansır. Bu da amonyak kokusu olarak hissedilir. Hastalar idrar veya **gübre kokusuna** benzetirler. Değerli okuyucular ağız kokusunun başka bir çok sebepleri vardır. Bu sebepleri aşağıda kısaca anlatmaya çalışacağım:

Diş absesi: Diş herhangi bir sebepten bütünlüğünü ve sağlamlığını kaybederse çürüme meydana gelir, sonuçta mikroplar ürer. Bu mikroplar (bakteriler) ise kötü kokulara yol açarlar. Takma dişlerin bakımsız olması da aynı şekilde bakterilerin üreyip ağız kokusu yapmasına yol açarlar.

Diş eti ve yanak mukozası (yanak iç duvarı) hastalıkları

Alkol, sigara

Bazı yiyecekler (lahana, soğan, sarımsak, baharat, bazı peynirler)

Çocuklar veya akli melekeleri yerinde olmayan yetişkinlerin burnuna yabancı cisim sokması (bu durumda da enfeksiyon meydana gelir ve üreyen bakteriler kötü kokular saçarlar)

Mide-yemek borusu reflü hastalığı: Bu hastalıkta yemek borusunun mideye bağlandığı kısımdaki kasların yeterli çalışmaması söz konusudur. Mide yukarıdan aşağı yiyecekleri itemeyince, yiyecekler geri kaçarak yemek borusuna oradan da ağza gelir. Yiyeceklerin çürümesi bakteri üremesine ve kokuşmaya yol açar.

Akciğer enfeksiyonları (akciğer absesi, zatürre vs), sinüzit, boğaz enfeksiyonları

Yüksek doz vitamin alımı

Açlık (keton cisimleri oluştuğu için koku olur)

Barsak tıkanması (bu durumda nefeste **dışkı kokusu** olabilir)

Bazı ilaçlar (alerji ilacı olarak bilinen antihistaminler ile idrar söktürücü ve kabızlık ilaçları ağız kuruluğu yaptığı için ağız iyi temizlenemez ve kokar)

Sabah kokusu : Uykuda tükürük salgısı azalınca ağız kurur ve bakteri ürer.

Ağızda kötü kokuları önlemek için ne yapmalı? Her şeyden önce ağız bakımına çok dikkat etmek gerekir. Bunun için dişler düzenli olarak fırçalanmalı ve diş ipi ile diş araları iyice temizlenmelidir. Dişleri fırçalarken dili de ihmal etmeyip fırçalamakta yarar vardır. Düzenli aralıklarla diş hekimine muayene olup diş ve dişeti enfeksiyonlarına zemin hazırlamamak gerekir. Sigara kullanmak veya tütün çiğnemek gibi zararlı alışkanlıklar varsa bu alışkanlıklar hemen terk edilmelidir. Ağız kuruluşunu önlemek için bol sıvı almalı, şekerli sakız çiğneyerek tükürük salgısı artırılmalıdır. Ağız spreyleri sadece ağzın iyi kokmasını sağlar yoksa kokuyu önlemez. Eğer ağız kokusunun sebebi akciğer enfeksiyonu, şeker hastalığı, böbrek yetmezliği, reflü hastalığı vs gibi hastalıklar ise tedavi kokuya sebep olan asıl hastalığın tedavisine yönelik olmalıdır.

Değerli okuyucular, hastaliksız-sorunsuz-sağlıklı-mutlu ve uzun bir ömür diliyorum.